

Asia: VN/25055/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta ja Huoltovarmuuskeskuksesta sekä turvavarastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. 1 § Lain soveltamisala ja tavoitteet

-

2. 2 § Huoltovarmuudesta vastaavat viranomaiset

-

3. 3 § Huoltovarmuuskeskuksen asema ja toimiala

-

4. 4 § Huoltovarmuuskeskuksen tehtävät

-

5. 5 § Pääjohtaja ja johtoryhmä

-

6. 6 § Työjärjestys

-

7. 7 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjaus

-

8. 8 § Huoltovarmuuskeskuksen ohjausryhmä

-

9. 9 § Huoltovarmuuden yhteistyöryhmä

-

10. 10 § Huoltovarmuusneuvosto

-

11. 11 § Sektorit, poolit ja toimikunnat

-

12. 12 § Valtion varmuusvarastointi

-

13. 13 § Valtion varmuusvarastoja koskeva päätöksenteko

-

14. 14 § Varmuusvarastoituja lääkkeitä, lääkinnällisiä laitteita, henkilösuojaimia ja muita terveydenhuollossa käytettäviä tavaroita koskeva päätöksenteko

-

15. 15 § Tuotantovarausten ja suorituskykyvarausten hankinta

-

16. 16 § Huoltovarmuusrahasto ja huoltovarmuusmaksu

-

17. 17 § Huoltovarmuusrahaston hallinto

-

18. 18 § Kirjanpito, tilintarkastus ja tilinpäätös

-

19. 19 § Lainanottovaltuus

-

20. 20 § Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

-

21. 21 § Muissa laeissa säädettyt tuet ja korvaukset

-

22. 22 § Omaisuuden siirtyminen

-

23. 23 § Huoltovarmuuskeskuksen tiedonsaantioikeus

-

24. 24 § Tietojenantovelvollisuus

-

25. 25 § Salassa pidettävän tiedon luovuttaminen

-

26. 26 § Virka-apu

-

27. 27 § Uhkasakko

-

28. 28 § Huoltovarmuusrikkomus

-

29. 10. luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

-

30. Muu asia, jonka haluatte tuoda työryhmän tietoon

Suomen Pankki kiittää mahdollisuudesta lausua esitykseen, ja toteaa lausuntonaan seuraavan.

Esityksen johdannon mukaan esityksen tavoitteena on perustaa virastomuotoinen Huoltovarmuuskeskus, joka olisi ehdotetun lain 3 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan kuuluva valtion virasto.

Suomen Pankki osallistuu tällä hetkellä Huoltovarmuuskeskuksen yhteistoimintaelimien toimintaan tavalla, joka Suomen Pankin arvion mukaan hyödyttää kaikkia osapuolia, ja on omiaan edistämään huoltovarmuuden toteutumista ja kehittämistä Suomessa. Suomen Pankilla on keskeinen rooli huoltovarmuuden turvaamisessa erityisesti rahoitusmarkkinoiden toimintaan liittyen.

Suomen Pankki on Suomen kansallinen keskuspankki ja toimii osana Euroopan keskuspankkijärjestelmää. Euroopan Unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 130 artiklan mukaan Suomen pankki käyttäessään sille perussopimuksilla ja EKPJ:n ja EKP:n perussäännöllä annettuja valtuuksiaan tai suorittaessaan niillä sille annettuja tehtäviään ja velvollisuuksiaan ei pyydä eikä ota ohjeita jäsenvaltioiden hallituksilta eikä miltään muultakaan taholta. Kyseisen artiklan mukaan jäsenvaltioiden hallitukset sitoutuvat lisäksi kunnioittamaan tätä periaatetta ja pidättymään yrityksistä vaikuttaa kansallisten keskuspankkien päätöksentekuelinten jäseniin heidän suorittaessaan tehtäviään.

Näin ollen ehdotetun organisaatoinmuodon muutoksen osalta tulisi arvioida muutoksen vaikutuksia edellä mainittuun, Suomen Pankin itsenäistä asemaa koskevaan Unionin tason sääntelyyn, mikäli

Huoltovarmuuskeskus organisaationa siirretään nykyistä tiiviimmin osaksi työ- ja elinkeinoministeriötä, ja huolehtia siitä, että Huoltovarmuuskeskuksen toiminta säilyy kattavana, tehokkaana ja tarkoituksenmukaisena myös mahdollisen uuden organisaatorakenteen puitteissa.

Suomen Pankki yhtyy myös valtiovarainministeriön eriävään mielipiteeseen. Esitys jättää tällaisenaan kattavasti perustelematta sen, miten nyt ehdotettu valtion roolin selkeä vahvistaminen olisi omiaan parantamaan esimerkiksi yksityisen sektorin osallistumista huoltovarmuuden kehittämiseen verrattuna nykytilaan.

Sarin Juha
Suomen Pankki